

Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh, nám. 8. května 2

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2023/2024

Kontakty

Název: Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2

Ředitelka: Mgr. Stanislava Kubičková (tel . 583 551 412, e-mail: reditel@ssspzabreh.cz)

Důležité kontakty

- Adresa pro doručování: **Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh**
- **ředitelna:** 583551412, 602105571
- **E-mail:** reditel@ssspzabreh.cz
- **Internetová adresa:** www.ssspzabreh.cz

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE:

- **Metodik prevence:** **Mgr. Eva Staňková**, horní budova školy, garant MPP, stankova.eva@ssspzabreh.cz, 583551464, spec. studium ANO
- **Výchovní poradci:** **Mgr. Jana Žandová**, horní budova školy, zandova.jana@ssspzabreh.cz, 583551464 spec. studium ANO
Bc. Kristýna Kučerová, spodní budova školy, kucerova.kristyna@ssspzabreh.cz, 583 551 420, spec. studium NE
- **Speciální pedagogové:** **Mgr. Táňa Drlíková**, spodní budova školy, drlikova.tana@ssspzabreh.cz, 583 551421

Konzultační hodiny školního poradenského pracoviště jsou dle individuální domluvy.

Obsah:

1. Charakteristika školy, cíle, cílové skupiny, obsah programu	4
2. Realizace PPŠ	6
2.1 Podklady pro vytvoření PPŠ, seznámení ředitelky školy a pedagogických pracovníků s programem, spolupráce v rámci ŠPP.....	6
2.2 Jednotlivá témata PPŠ.....	6
2.3 Aktivity pro žáky	9
2.3.1 Aktivity specifické prevence pro obor Sociální činnost.....	9
2.3.2 Aktivity specifické prevence pro učební obory	9
2.3.3 Aktivity nespecifické prevence pro studijní obory.....	10
2.3.4 Aktivity nespecifické prevence pro učební obory.....	12
2.3.5 Oblasti prevence v tematických plánech studijních i učebních oborů.....	13
2.3.6 Domov mládeže.....	15
2.4. Realizace systému poradenské péče.....	15
2.4.1 Motivace žáků k pozitivní seberealizaci a možnosti volnočasových aktivit.....	16
2.4.2 Spolupráce s rodiči.....	16
3. Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování	17
4. Participace dalších subjektů na realizaci PPŠ	17
5. Metody evaluace PPŠ	17
6. Přílohy PPŠ	
- Školní preventivní strategie	
- Školní program proti šikanování	
- Strategie předcházení školní neúspěšnosti	
- Databáze spolupracovníků školy	
- Legislativa oblasti prevence rizikového chování	
- Krizový plán školy	

1. CHARAKZTERISTIKA ŠKOLY, CÍLOVÉ SKUPINY, CÍLE, OBSAH PROGRAMU

Charakteristika školy

Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh vznikla 1. července 2006 sloučením Střední odborné školy sociální péče Zábřeh a Středního odborného učiliště Zábřeh. Škola nabízí vzdělávání v maturitních i učebních oborech v denní i dálkové formě studia. Poskytuje ubytování na domově mládeže a stravování ve školní jídelně. Teoretická výuka probíhá v budově na ulici P. Bezruč (horní budova školy) a v budově na nám. 8. května 2 (dolní budova školy), odborný výcvik potom na dalších pracovištích, pozemcích, dílnách a provozech. Žáci školy jsou jednak ze Zábřehu a okolí (převážně učební obory), ale i z jiných krajů, např. Pardubického, Moravskoslezského.

Největší studijní neúspěšnost vykazují žáci 1. ročníků, stejně tak u nich nejvyšší četnost vztahových problémů. Především u učebních oborů se potýkáme s nižší motivací ke studiu. Žáci mívají problémy s efektivním řešením především komunikačních problémů. Žáci se ve zvýšené míře potýkají s problémy v oblasti duševního zdraví, máme žáky v péči psychiatrů i psychologů, žáky medikované. Dle dotazníkového šetření ČAŠMP je dalším problémem s vysokým indexem rizikovitosti volný čas, chování a vztahy s vrstevníky. Někteří žáci mají problémy s bezpečným pohybem na sociálních sítích, problémem je i kouření, především e-cigaret. U žáků učebních oborů zaznamenáváme častější případy nevhodného agresivního chování k pedagogům.

	Počet tříd	Počet žáků
Studijní obory M 4-leté denní	8	201
Studijní obory L 2-leté denní	4	94
Učební obory H	13	229
Učební obory E	9	37

Cílové skupiny

Prevence v rámci školní preventivní strategie je zacílena na žáky všech studijních i učebních oborů a pedagogické pracovníky školy. Zvláštní pozornost je pak věnována žákům patřícím do rizikových skupin – např. žákům neúspěšným, žákům ze sociálně slabých rodin, z problémových a dysfunkčních rodin, žákům se sklony k agresivitě apod.

Cíle

Hlavním cílem prevence na naší škole je maximální eliminace projevů rizikového jednání u žáků, zvýšení odolnosti žáků vůči patologickým jevům a snaha vést je ke správným postojům a k nezávadnému chování. Snažíme se ve spolupráci s rodinou formovat zodpovědnou, sebevědomou a kompetentní osobnost i vzhledem k přípravě na povolání v sociální oblasti.

Dlouhodobé cíle PPŠ

- Škola zřizuje školní poradenské pracoviště, ve kterém pracují školní metodik prevence, výchovný poradce, školní speciální pedagog a kariérový poradce.
- Škola má vytvořenou funkční strategii primární prevence, preventivní program školy, školní program proti šikanování a strategii prevence školní neúspěšnosti.
- Cílem působení v oblasti prevence rizikových projevů chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku
  - s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
  - schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí při vědomí všech alternativ
  - s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
  - schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
  - s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
  - podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek
  - otevřené a pozitivně nastavené k sociálním vztahům
  - aktivně přijímat zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity)

Dalším cílem dlouhodobé preventivní strategie školy je vytvoření bezpečného prostředí, pozitivního sociálního klimatu školy, které pomůže předcházet šikaně a co nejdříve zachytí varovné signály šikany v raných stádiích.

Pro dosažení cílů školní preventivní strategie pracujeme s žáky na těchto tematických okruzích:

- prevence školní neúspěšnosti
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- kreativita
- sociální rozvoj
- komunikace, asertivita, obrana proti manipulaci
- kooperace a kompetice
- morální rozvoj
- image muže a ženy
- řešení problémů a konfliktů
- zvládání stresových situací
- smysl života a plánování.

Obsah PPŠ

Obsahem PPŠ je:

- a) **prevence, rozpoznání a zajištění včasné intervence následujících rizikových jevů v chování žáků:**
- záškoláctví,
  - šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
  - kriminalita, delikvence,
  - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky – dále jen „OPL“) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek,
  - závislost na politickém a náboženském extremismu,
  - netolismus. gambling
  - domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
  - ohrožování mravní výchovy mládeže,
  - poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

2. REALIZACE PPŠ

2.1 Podklady pro vytvoření PPŠ, seznámení ředitelky školy a pedagogických pracovníků s programem, spolupráce v rámci ŠPP

Sbírání podkladů pro vytvoření nového PPŠ *Plán: září 2023*

- na základě evaluace PPŠ z minulého roku
- porada ŠPP
- rozhovory s ředitelkou školy a třídními učiteli
- dotazníkové šetření ČAŠMP – Identifikace oblastí rizikového chování u dospívajících
- setkání ŠMP realizováno PPP Šumperk

Seznámení ředitelky školy s programem *Plán: říjen 2023*

- seznámení s programem prevence pro aktuální školní rok
- podpora při realizaci preventivního programu a schválení postupů při výskytu rizikového chování

Seznámení pedagogických pracovníků školy a vychovatelů s programem a jeho realizací *Plán: říjen 2023*

- seznámení pedagogických pracovníků s programem prevence a jejich zapojení do realizace preventivního programu

Zajištění průběžné spolupráce s pracovníky ŠPP Plán: dle potřeby během celého školního roku, pravidelné porady 1x čtvrtletně s účastí vedení školy nebo dle potřeby

2.2 Jednotlivá témata PPŠ

- **Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření**

Škola se snaží předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku. Tato problematika průřezově zasahuje do mnoha předmětů, kde jí věnujeme náležitou pozornost. Jedná se zejména o předměty psychologie, pedagogika a psychologie, osobnostní výchova, zdravotní nauka, právo, sociální péče, sociální politika, sociální zabezpečení, pečovatelsví, základy společenských věd, občanská výchova, zdravotní a tělesná výchova aj. Podporujeme žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti, využíváme mnoha metod práce s žáky (viz prevence šikany).

Pracujeme mj. s interaktivním výukovým programem Drogy trochu jinak. Spolupracujeme se společností Podané ruce, pořádáme exkurze do NZDM, psychiatrické léčebny apod.

- **Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu**

Při stanovování preventivního programu proti šikaně vycházíme z metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. Školní program proti šikanování je dlouhodobý a postihuje žáky 1.- 4. ročníku. Máme vypracované postupy prevence i řešení šikany. Na prevenci šikanování jsme se soustředili také proto, že pokládáme za důležité proškolit studenty v této problematice nejen z důvodů morálních, ale i z hlediska jejich budoucího působení jako výchovných pracovníků v různých typech zařízení, kde se s tímto jevem mohou setkat (obor sociální činnost).

V preventivní práci využíváme komunitní kruhy, projekce filmů, besedy s diskuzí, hraní rolí, různé druhy her, cvičení, aktivizujících metod, zkušenostních a zážitkových metod, psacích technik, problémových metod, úkolově kooperativních učebních situací, modelových situací, psaní nebo čtení textů, kresebných metod, komunikačně úkolových situací, koncentračních cvičení, pohybových technik, představových metod a vizualizací, rolových a simulačních her, pantomim a outdoorových technik. Mezi důležité metody práce patří reflexe.

Důležitou součástí prevence šikany a formou nastolení pozitivních vztahů ve třídě je **adaptační kurz**, který pořádáme pro žáky 1. ročníků, většinou za aktivní účasti žáků vyšších tříd. Pedagogové intenzivně pracují na klimatu třídy i na celkovém pozitivním klimatu školy. Na obou budovách školy máme schránku důvěry, která je pravidelně kontrolována preventistkou na horní budově školy a výchovnou poradkyní na spodní budově školy.

- **Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, prevence sexuálního zneužívání a týrání - sexuální výchova**

Prevenčí rizikového chování se zabýváme v předmětech psychologie, pedagogika a psychologie, zdravotní nauka, osobnostní výchova, sociální péče, sociální politika, sociální zabezpečení, pečovatelsví, občanská

výchova, zdravotní a tělesná výchova aj. Žáky informujeme o problematice rizikového sexuálního života, promiskuitě, pohlavních nemocech, antikoncepci. Velká pozornost je věnována posilování a upevňování obecně uznávaných hodnot – rodina, mateřství, láska a také předcházení riziku sexuálního zneužívání.

Realizujeme akci **Hrou proti AIDS** – v letošním roce bylo podpořeno **469 žáků** 1. a 3. ročníků SŠSPaS Zábřeh a žáků 9. tříd základních škol ze Zábřeha a okolí.

- **Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost**

Na začátku školního roku byli žáci seznámeni se školním a klasifikačním řádem, jsou si vědomi důsledků případného porušení školního řádu. S výše uvedenými dokumenty jsou seznámeni také zákonní zástupci žáků. Žáci jsou s problematikou kriminality, delikvence, právní zodpovědnosti a dětskými právy blíže seznámeni v předmětech právo, občanská nauka, základy společenských věd, sociální péče, sociální politika, sociální zabezpečení, pedagogika a psychologie, psychologie aj. Využíváme nabídku PMS Šumperk – beseda o trestní odpovědnosti mládeže.

- **Prevence záškoláctví**

Škola se snaží snižovat počet zameškaných hodin, posilovat hodnotu vzdělání. Při omlouvání absence se řídí školním řádem, který je v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.:10 194/2002-14. K tomuto tématu máme vypracovanou Strategii předcházení školní neúspěšnosti.

- **Zdravý životní styl**

Problematika zdravého životního stylu je průřezová a zastoupena prakticky ve všech předmětech. Předměty, ve kterých je nejvíce zastoupena, jsou zdravotní nauka, psychologie, osobnostní výchova, tělesná výchova, zdravotní tělesná výchova, sociální péče, pečovatelská aj. Hojně využíváme mezipředmětových vztahů, žáci na výuce aktivně participují formou prezentací, referátů, projektů apod.

- **Prevence vzniku poruch příjmu potravy**

Prevence poruch příjmu potravy je obsažena v předmětech zdravotní nauka, osobnostní výchova, psychologie, tělesná výchova, pečovatelská, zdravotní nauky aj. Především v předmětu osobnostní výchova v 1. a ve 2. ročníku je pracováno se sebepojetím, body image. Využíváme jednoduchých projektivních metod, pracovních listů, kresby, příběhů nemocných s poruchami příjmu potravy, vlastních zkušeností žáků, informací o sociální podmíněnosti nemoci (reklama, fotomontáže snímků známých osobností apod.). Máme k dispozici interaktivní výukové DVD pro žáky a jiné materiály na podporu výuky. ŠMP je absolventkou 40h kurzu lektorských dovedností v prevenci poruch příjmu potravy – Anabell Brno.

- **Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách, nebezpečí sociálních sítí**

Prevence virtuálních drog úzce souvisí s trávením volného času žáků. Žáci budou seznámeni s jednotlivými typy virtuálních drog a jejich nebezpečím. Tomuto tématu se věnujeme v předmětech pedagogika a psychologie, psychologie, organizace volného času, sociální péče, sociální politika, právo, osobnostní výchova, zdravotní nauka, občanská nauka aj. V souvislosti s užíváním internetu budou žáci seznámeni s jeho neuváženým používáním (zneužití informací na sociálních sítích, stalking, kyberšikana) a formami pomoci při případných problémech. Letos plánovaná spolupráce s organizací Podané ruce – beseda o gamblingu a program E-bezpečí Olomouc.

- **Prevence školní neúspěšnosti**

Máme vypracovanou strategii prevence školní neúspěšnosti. Prevenci školní neúspěšnosti se věnujeme i v předmětu OSV – program Učíme se učit, dále TC sebeorganizace, řešení problémových situací. Žáci mají možnost domluvení individuálních konzultací s jednotlivými učiteli v rámci všech předmětů. Učitelé poskytují individuální pomoc žákům s problémy při učení. Do prevence školní neúspěšnosti patří i prevence záškoláctví, viz výše. Individuální a skupinové konzultace žáků s kariérovou poradkyní, VP a ŠMP.

2.3 Aktivity pro žáky

2.3.1 Aktivity specifické prevence pro obor Sociální činnost

Realizátor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Škola	2.Klima třídy 13. Neznič se!	4.To si nenechám líbit 6.Poruchy příjmu potravy 8. Duševní hygiena	7.Řešení konfliktů	13. Neznič se!
Podané ruce	5. NZDM Zábřeh – beseda a exkurze	3. Beseda o gamblingu	3. Beseda o gamblingu	
PMS Šumperk		9. Trestní odpovědnost mládeže		
E-bezpečí Olomouc	12. Nebezpečné komunikační jevy ICT			
SZÚ Praha	11. Hrou proti AIDS		11. Hrou proti AIDS	
PPP Šumperk	1.Učíme se učit			

2.3.2 Aktivity specifické prevence pro učební obory

Realizátor	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Škola	1.Učíme se učit 2.Klima třídy 3. Beseda o gamblingu 13. Neznič se!	4.To si nenechám líbit	
Podané ruce	5. NZDM Zábřeh – beseda a exkurze		
PMS Šumperk	9. Trestní odpovědnost mládeže		
SZÚ Praha	11. Hrou proti AIDS		
E-bezpečí Olomouc	12. Nebezpečné komunikační jevy ICT		

Další aktivity dle nabídky a možností organizací zabývajících se prevencí rizikového chování a dle aktuální potřeby školy.

Charakteristika jednotlivých programů:

1. **Učíme se učit** – interaktivní program zaměřený na adaptaci na vyšší typ školy při přechodu ze ZŠ, rozpoznání stylu učení a nalezení efektivních strategií učení. Prevence školní neúspěšnosti. Dotace 6 x 45 minut – OSV SČ, 1x45 minut UO, 2x45 minut PPP Šumperk - SČ
2. **Klima třídy** – Možnosti ovlivňování klimatu třídy, upevňování sociálních pozic a pozitivních vazeb ve třídě, komunitní kruhy a pravidelná práce se třídou. ŠMP, TU
3. **Beseda o gamblingu** – program zaměřený na prevenci gamblingu, nebezpečí internetu a moderních komunikačních prostředků, prevence zneužití dat, kyberšikana. Podané ruce – 2 vyučovací hodiny
4. **To si nenechám líbit** – preventivní program proti násilí v partnerských vztazích, prevence domácího násilí. ŠMP 2x 45 minut.
5. **NZDM Podané ruce Zábřeh** – Exkurze + beseda, Podané ruce, 1 x 45 minut.
6. **Poruchy příjmu potravy** – program zaměřený na prevenci poruch příjmu potravy, pozitivní vnímání sebe sama, zdravou výživu a zdravý životní styl. Staňková, OSV SČ 2 x 45 minut.
7. **Řešení konfliktů** – program zaměřený na pochopení problematiky konfliktu, přístupů ke konfliktu, nácviku efektivní komunikace a vhodných způsobů řešení konfliktu. OSV SČ 6 x 45 minut.
8. **Duševní hygiena** – žáci si jsou seznámeni s důležitostí a různými technikami duševní hygieny a osvojí si jednotlivé způsoby relaxace. OSV SČ 6 x 45 minut.
9. **Trestně právní odpovědnost** – Beseda s pracovníkem PMS, PMS Šumperk 2x 45 minut.
10. **Hrou proti AIDS** – Interaktivní hra zaměřená na prevenci nechtěných těhotenství a sexuálně přenosných infekcí včetně HIV. Hra je koncipována jako peer program. Realizace ve spolupráci s SZÚ Praha. ŠMP 2 x 45 minut.
11. **Nebezpečné komunikační jevy při používání ICT** – beseda s pracovníky organizace E-bezpečí Olomouc, 2 hodiny
12. **Neznič se** – Peer program reagující na zvýšený výskyt různých psychických problémů až onemocnění u žáků. Cílem je, aby žáci porozuměli svým emocím a práci s nimi. Žáci se seznámí i s principy prevence duševní hygieny, s praktickými tipy, jak zvládnout stres, zjistí jak mohou pomoci sobě i druhým při duševních obtížích, kam se obrátit o odbornou pomoc.

2. 3. 3 Aktivity nespecifické prevence pro studijní obory

Adaptační kurz pro žáky 1. ročníků – cílem kurzu je seznámení žáků nejen mezi sebou, ale i s třídními učiteli, usnadnění adaptace na nové školní prostředí, nastolení pozitivních vazeb ve třídě. Kurz realizujeme sami nebo s pomocí profesionální agentury, dle uvážení TU. Třídním učitelům je poskytována metodická podpora školního poradenského pracoviště.

Charitativní sbírky – Šance, Svátek s Emilem, Červená stužka, Bílá pastelka, Srdíčkový den, aj.

Exkurze – PS a CNB Praha, Vincentinum Šternberk, Hippoterapie Ryzáček Vyšehorky, Lázně Bludov, Charita Zábřeh, Dům pro matky s dětmi Zábřeh, nízkoprahový klub Nitka Zábřeh, Pontis Šumperk, Diagnostický ústav Olomouc, krajský a okresní soud, Hospic na Sv. kopečku u Olomouce, dětské centrum Ostrůvek Olomouc, ZŠ, SŠ a DD se školou Šumperk, SVP Šumperk, SPMP – muzikoterapie Šumperk, Moravské divadlo Olomouc, Městská knihovna Zábřeh, ÚP, Paraple, Jedličkův ústav Praha, ZŠ pro sluchově postižené Olomouc, Domov Paprsek Olšany, Dětský domov Olomouc, Podané ruce, Psychiatrická léčebna Šternberk, Psychiatrická nemocnice Bílá Voda P- centrum Olomouc aj.

Člověk člověku - Tradiční akce školy, připravovaná studenty 3. ročníků studijních oborů. Žáci připravují tematické zábavně soutěžní dopoledne pro uživatele sociálních služeb z ústavů sociální péče v Olomouckém kraji, pro žáky základních škol speciálních a praktických a pro předškolní děti.

Advent – již tradičně je adventní čas v naší škole velmi slavnostním obdobím, s žáky prožíváme klasické zvyky a obyčeje, např. zpívání na schodech každé adventní pondělí se zapalováním adventní svíčky, realizujeme adventní dílny (hudební, dramatické, výtvarné, didaktické). Cílem je posilování kulturních hodnot i pocitu sounáležitosti, pro žáky oboru sociální činnost je významný aspekt didaktický. Celý advent vrcholí akcí Adventní spirála se spaním ve škole.

Lyžařský kurz – lyžařský kurz je primárně určen žákům 2. ročníků, dle možností se ho účastní i žáci vyšších ročníků.

Večery s různou tematikou se spaním ve škole – touto akcí se snažíme zprostředkovat nejen mimozábřežským žákům historii i současnost Zábřehu netradičním způsobem, zároveň je vedeme k aktivnímu trávení volného času a pěstování pozitivních kamarádských vztahů. Akce probíhá na jaře. Příklady realizovaných večerů: Zábřežská literární noc, Po stopách Eskymo Welzla.

Letní sportovní kurz – kurzy jsou určeny pro žáky 3. ročníků, jsou realizovány jako kurzy vodácké, turistické, cykloturistické nebo kombinované.

Kurzy první pomoci ČČK – ZZA 40 hodin, kurz je určen pro plnoleté žáky, žáci mají možnost získat kvalifikaci zdravotníka zotavovacích akcí.

Masérský kurz – kurz je určen pro žáky 3. ročníků, žáci mají možnost získání kvalifikace masér.

Soutěže - Studenti se opět dle možností budou účastnit různých soutěží, např. soutěž v psaní na klávesnici, jazykové, divadelní a výtvarné soutěže.

Jeden svět na školách- Již od roku 2004 jsme zapojeni do projektu *Jeden svět na školách* při Člověku v tísní, společnosti při ČT, o.p.s. Projekt JSnŠ nabízí systematickou metodu vzdělávání žáků k obraně lidských práv, aktivnímu vystupování v rámci občanské společnosti a k tolerantním postojům nutným pro život v multikulturní společnosti. Z tohoto projektu nám bylo poskytnuto mnoho dokumentárních filmů rozčleněných do tematických okruhů – rozvojová spolupráce, lidé v pasti, rasismus, Romové, krizové oblasti, drogy, dále didaktická příručka pro využívání dokumentů a metodické listy.

Exkurze v různých zařízeních a jiné akce dle aktuální nabídky a potřeb

2.3.4 Aktivity nespecifické prevence pro učební obory

Projekt advent, lyžařský kurz, letní sportovní kurz, Jeden svět na školách – viz výše

Farmářský den – určeno pro obory Zemědělec – farmář, Opravářské práce, Zahradník, Zahradnické práce, Kuchař – číšník, Stravovací a ubytovací služby. Prezentace práce žáků SOU a OU před žáky ZŠ.

Hortikomplex a Jarní etapa výstavy Flóra Olomouc - určeno pro obory Zahradník, Zahradnické práce.

Vánoční výstava – prezentace všech učebních oborů (Zemědělec – farmář, Opravářské práce, Zahradník, Zahradnické práce, Kuchař – číšník, Stravovací a ubytovací služby).

Reprezentační zahradnický ples – určeno převážně pro obory Zahradník, Zahradnické práce a Kuchař – číšník. Ukázka příležitostných kytic (květinová show).

Barmanský kurz – určeno pro obor Kuchař – číšník

Soutěže odborných dovedností – určeno pro žáky 3.ročníků SOU a OU

Účast na odborných soutěžích dle aktuální nabídky:

- Aranžérská soutěž Cvrčovická kopretina (Zahradnické práce)
- Aranžérská soutěž Zámecké vázání v Kelči (Zahrad. práce)
- Expozice v pavilonu zahrádkářů na výstavě Flóra Olomouc (Zahradník a Zahradnické práce)
- Olima Cup –kuchařská soutěž na výstavě Flóra Olomouc (soutěží družstvo složené z učitele odborného výcviku a žáka z oboru kuchaře –číšníka)
- Flóra Olomouc (Zahradník, Zahradnické práce)
- Jízda zručnosti (Zemědělec – farmář, Opravářské práce)
- Kuchařská soutěž Tescoma Cup (Kuchař – číšník)

2.3.5 Oblasti prevence v tematických plánech studijních i učebních oborů

<p><i>Pedagogika a psychologie</i> <i>Psychologie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidská psychika, její vývoj, determinace lidské psychiky - sociální a interpersonální komunikace, sociální percepce, prosociální chování - socializace jedince, vznik sociálních skupin, sociální a kulturní normy chování - postoje, svědomí, hodnoty, sebeuvědomování - rodina, vztahy mezi rodiči a dětmi, sourozenecké konstelace, funkce rodiny, mezigenerační vztahy - deviantní chování, syndrom CAN, agresivita a agresivní chování, domácí násilí atd. - šikana
<p><i>Sociální péče</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - etika sociální práce - rodina, funkce rodiny, poruchy funkcí rodiny, rodinné a sňatkové chování mladé generace, výchova k manželství, rodičovství, vztahy mezi členy rodiny, dysfunkční a klinické rodiny, neúplná rodina - prevence rizikového chování týkajících se rodiny, formy pomoci rodinám - domácí násilí - rozvody a rozvodovost - projevy rizikového chování v současné společnosti, sociální dezintegrace, závislosti, kriminalita – formy pomoci - kriminalita dětí a mládeže – intervence a prevence - kriminogenní subkultury mládeže - společenský kontext kriminality dětí a mládeže - formy pomoci starým a zdravotně postiženým občanům apod. - komunikace se zdravotně postiženými - problematika stáří a stárnutí - vliv zdravotního postižení na sociální status handicapovaného občana atd. - závislosti a jejich prevence
<p><i>Osobnostní výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání - rozvoj smyslového poznání - verbální a neverbální komunikace - duševní hygiena - meditace, relaxace - asertivní chování - zásady společenského chování - sociálních dovedností - řešení konfliktů - rozvoj tolerance, kooperace a vzájemné důvěry - zásady společenského chování

<p><i>Speciální pedagogika a humanitární výchova</i> <i>Speciální pedagogika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - etika sociální a výchovné práce - prevence závislostí - rodinné a mezigenerační vztahy - poruchy chování - formy humanitární pomoci, humanitární organizace, rozvojová spolupráce - ideová, náboženská a rasová tolerance - závislosti a jejich prevence
<p><i>Občanská nauka</i> <i>Základy společenských věd</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ideová a náboženská tolerance - etické problémy, jejich řešení - lidská práva mezilidské a mezigenerační vztahy - prevence násilí, arogance - rodinné vztahy - občanské a trestní právo - krizová centra - sociální politika - pracovně právní vztahy a politika zaměstnanosti - tolerance, solidarita a humánní řešení konfliktu mezi lidmi - sociálně patologické jevy - formy závislosti + prevence - humanitární organizace - sociální a rodinná politika - etické problémy a jejich řešení - globální problémy světa, chudoba - multikulturalita, výchova k toleranci, subkultury
<p><i>Základy práva</i> <i>Právo</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - formování právního vědomí jako prevence deviantního a kriminálního chování a výchova k respektování lidských práv - právní řád, právní stát - základní lidská práva a svobody – LZPS, Ústava ČR, Úmluva o právech dítěte - rodinné právo – rodina, manželství – vznik, zánik, vztahy mezi manžely, rodiči a dětmi, náhradní rodinná výchova - trestní právo – trestný čin, tresty a ochranná opatření, zvláštní ustanovení ve vztahu k mladistvým - pracovní právo
<p><i>Sociální politika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rodinná politika - politika zaměstnanosti, nezaměstnanost jako sociální problém, formy nezaměstnanosti, sociálně deviantní jevy související s nezaměstnaností - chudoba - formování kritických postojů k předsudkům ve společnosti, netoleranci, diskriminacím a sociálním nerovnostem, rasismu, misoxenii, xenofobii, ageismu, apod. - zdravotní politika – péče o zdraví
<p><i>Biologie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj člověka

Zdravotní nauky Ekologie a biologie	- péče o fyzické a duševní zdraví - bolest, euthanasie - zdravý životní styl, odpovědnost za vlastní zdraví - výživa a její poruchy - prevence poškození zdraví, hygiena - výchova k rodičovství, sexuální výchova - prevence HIV/AIDS
Pečovatelství	- právní a etický rámec pečovatelské práce - hygiena - péče o děti, staré lidi, zdravotně postižené, umírající apod.

2.3.6 Domov mládeže

Domov mládeže nabízí řadu specializovaných aktivit v oblasti prevenci a rozmanitou nabídku volnočasových aktivit.

Konkrétní formy realizace PPŠ na Domově mládeže:

- besedy na aktuální téma protidrogové problematiky, sektářství, šikany a dalších sociálně deviantních jevů*
- pravidelná poradenská činnost žákům i rodičům, spolupráce s rodiči*
- pravidelné reakce a odpovědi na anonymní dotazy žáků*
- pravidelné měsíční informování vychovatelů o situaci v oblasti protidrogové prevence na domově mládeže*
- pracovní schůzky a průběžná spolupráce s vychovateli, školními metodiky prevence, výchovným poradcem a pedagogickými pracovníky*
- spolupráce s různými institucemi na realizaci seminářů, přednášek, získávání propagačních materiálů*
- zajišťování odborné literatury a pracovních materiálů*

2.4 Realizace systému poradenské péče

Škola má zřízeno školní poradenské pracoviště (ŠPP), sídlí ve II. nadzemním patře budovy P. Bezruč 2. Školní poradenské pracoviště se schází 1x měsíčně nebo dle potřeby.

Schránka důvěry – umístěna v prvním patře horní i dolní budovy školy. Žáci zde mohou anonymně i adresně svěřovat své problémy, popř. požadavky nebo připomínky. Ty budou dále řešeny příslušnými zodpovědnými pracovníky.

Informační nástěnka je umístěna ve 2. patře horní i dolní budovy školy. Studenti aktivně participují i na přípravě nástěnky, jsou zde různé informace k projevům rizikového chování i projekty studentů.

Konzultační hodiny školního poradenského pracoviště jsou dle individuální domluvy.

2.4.1 Motivace žáků k pozitivní seberealizaci a možnosti volnočasových aktivit

Aktivity organizované školou:

- různě zaměřené kurzy dle poptávky studentů (např. masérský kurz, kurz PP)
- žáci mají možnost ve vymezeném čase navštěvovat posilovnu, knihovnu, aulu, počítačový koutek, jógu

Volnočasové aktivity organizované Domovem mládeže:

- sportovní a relaxační klub (relaxační cvičení, kalanetika, stolní tenis, aerobic, jóga)
- kulturně společenský klub
- pohybové aktivity (košíková, odbíjená, sálová kopaná)
- posilovna
- poznávání okolí Zábřehu na jízdních kolech, v zimě na běžkách

2.4.2 Spolupráce s rodiči

Informační servis pro rodiče:

- seznámení se školním poradenským pracovištěm
- seznámení s preventivní strategií školy
- seznámení se školním programem proti šikanování
- seznámení se školní strategií prevence školní neúspěšnosti
- seznámení se školním řádem
- poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí soc. nežádoucího chování u dětí
- seznámení s organizací maturitních a závěrečných zkoušek, s možnostmi následného vzdělávání a sociálním zabezpečení žáků
- seznámení s povinnostmi a právy žáků po skončení vzdělávání (např. oznamovací povinnosti na ZP, ÚP apod.)

Plán: listopad 2023, prostřednictvím třídních učitelů na rodičovských schůzkách, ŠMP, VP

Na prvních třídních schůzkách třídní učitelé seznámí rodiče s hlavními body PPŠ, školním řádem a případnými postupy školy při výskytu užívání popř. distribuce návykových látek ve škole, šikany mezi žáky, záškoláctvím, krádežemi, propagací fašismu, rasismu apod. i s nabídkou volnočasových aktivit pro studenty. Dále budou rodiče seznámeni i se systémem fungování poskytování poradenské péče – se službami a konzultačními hodinami členů poradenského pracoviště.

Některé shora jmenované informace budou také zveřejněny na webových stránkách školy.

3. VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Účast pedagogických pracovníků školy na příslušných odborných seminářích a školeních dle nabídky v průběhu celého školního roku. Využíváme nabídku vzdělávání PPP Šumperk a jiných institucí.

4. PARTICIPACE DALŠÍCH SUBJEKTŮ NA REALIZACI PPŠ

- spolupráce s PPP Šumperk
- spolupráce s okresním metodikem prevence
- spolupráce s krajským protidrogovým koordinátorem
- spolupráce s organizací Podané ruce
- spolupráce s SZÚ Praha
- spolupráce s PMS Šumperk
- spolupráce s E-bezpečí Olomouc
- spolupráce s DMD Zábřeh, DDM Zábřeh, Charitou Zábřeh, denními centry, stacionáři, mateřskými a speciálními školami
- spolupráce s Městem Zábřeh
- spolupráce s kurátory pro děti a mládež a sociálními pracovníci orgánů sociálně právní ochrany
- spolupráce s lékaři a jinými odborníky

Škola má vytvořenou databázi spolupracovníků školy s aktualizovanými kontakty na tyto instituce, databáze je přílohou PPŠ.

5. EVALUACE PPŠ

PPŠ je každoročně na konci školního roku vyhodnocován a toto vyhodnocení slouží mj. i k tvorbě preventivního programu školy pro další školní rok, pro plánování aktivit s žáky. Vyhodnocení PPŠ je archivováno.

Metody evaluace:

- pozorování
- rozhovory
- dotazníky
- sociometrie
- Drogy trochu jinak interaktivní program s vyhodnocením
- vyhodnocení projevů rizikového chování
- program ČAŠMP – Identifikace problémových oblastí v chování žáků, + klima třídy

Zpracovala: Mgr. Eva Staňková

Ředitelka školy: Mgr. Stanislava Kubičková

Schváleno ředitelkou školy dne 21. 9. 2023